

महाराष्ट्र शासन राजपत्र

असाधारण

प्राधिकृत प्रकाशन

सुक्रवार, फेब्रुवारी २९, २००८/कलानु १०, सके ११११

स्वातंत्र्य संकलन म्हणून कार्यरत करण्यासाठी या जाहिराती वेगळे पृष्ठ क्रमांक दिले आहेत.

भाग चार-ब

महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र अधिनियमांमध्ये तत्पर केलेले (याच एक, एक-अ आणि एक-स यांमध्ये प्रसिद्ध केलेले नियम व आदेश यांमधील) नियम व आदेश.

वित्त विभाग

मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२, दिनांक २९ फेब्रुवारी २००८

अधिसूचना

महाराष्ट्र राजस्वक्षेत्रीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन अधिनियम, २००५.

हमीक बाबिआ. १००७/प्र.क्र.१२/२००७/वित्त अधीन कक्ष - महाराष्ट्र राजस्वक्षेत्रीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन अधिनियम, २००५ (२००५ चा मस. १६) याच्या कलम ७ द्वारे प्रदान करण्यात आलेल्या अधिकारांचा वापर करून, राज्य शासन, महाराष्ट्र राजस्वक्षेत्रीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन नियम, २००६ मध्ये सुधारणा करण्याकरिता, पुढील नियम करीत आहे, ते असे :-

(१३१)

१४० महाराष्ट्र शासन राजपत्र, असाधारण, फेब्रुवारी २९, २००८/कालात्र १०, पृष्ठे १९२९ [भाग चार-ब]

१. संक्षिप्त न्याय.— या नियमाना, महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन (सुधारणा) नियम, २००८ असे म्हणण्यात यावे.

२. महाराष्ट्र राजकोषीय उत्तरदायित्व व अर्थसंकल्पीय व्यवस्थापन नियम, २००६ (यापुढे ज्याचा उल्लेख "मुख्य नियम" असा करण्यात आला आहे.) मधील नियम-८ मध्ये,—

(अ) खंड (छ) ऐवजी पुढील खंड दाखल करण्यात येईल :—

"(छ) संकीर्ण अर्थसंदायित्व (प्रमुख बांधकामे व कंत्राटे), नमुना-छ ७ मधील विवरणपत्र";

(ब) खंड (ज) नंतर, पुढील खंड समाविष्ट करण्यात येईल :—

"(झ) फलनिष्पत्तीवर आधारित गुंतवणूक (महसूल) नमुना-झ ९ मधील विवरणपत्र";

३. मुख्य नियमातील, नमुना क-१ ते ख-८ च्या ऐवजी पुढील नमुने दाखल करण्यात येईल :—

नमुना क-१

(नियम ६ पहा)

मध्यम मुदतीचे राजकोषीय धोरण विवरणायत्र

क. राजकोषीय निर्देशक - सरकारी लक्ष्ये :-

वाक	मागील वर्षाच्या रकमा (प्राप्तता)		याच वर्षाचे अंदाज-संकल्पीय अंदाज (अ अ)	याच वर्षाचे सुधारित अंदाज (सु अ)	आगामी वर्षाचे अंदाज-संकल्पीय अंदाज (अ अ)	पुढील २ वर्षांसाठी लक्ष्ये/उद्दिष्टे	
	व-१	व-२	व-१	व-२	व	व+१	व+२
	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१. स्थूल राज्य उत्पादाच्या टक्केवारीनुसार महसुली तूट							
२. स्थूल राज्य उत्पादाच्या टक्केवारीनुसार राजकोषीय तूट							
३. स्थूल राज्य उत्पादाच्या टक्केवारीनुसार कर महसूल							
४. स्थूल राज्य उत्पादाच्या टक्केवारीनुसार एकूण संधार कर्ज							
५. स्थूल राज्य उत्पादाच्या टक्केवारीनुसार एकूण आर्थिक दायित्वे							
६. महसुली जमा रकमांच्या टक्केवारीनुसार एकूण आर्थिक दायित्वे							
७. महसुली जमा रकमांच्या टक्केवारीनुसार खर्च प्रदान							

ख. राजकोषीय निदेशककांची आचारभूत गृहीतके.— क्षेत्रीय व स्थूल राज्य उत्पन्न वृद्धीदर

१. स्थूल राज्य उत्पन्न वृद्धी

२. महसुली जमा :—

(क) कर महसूल.

(ख) एकूण कर महसुलातील स्वतःच्या कर महसुलाचा हिस्सा.

(ग) करेतर महसूल.

(घ) एकूण करेतर महसुलातील स्वतःच्या करेतर महसुलाचा हिस्सा.

(ङ) केंद्र शासनाकडून येण्यात येणारे सहाय्य.

३. भांडवली जमा :—

(क) केंद्र शासनाकडून घेतलेली कर्जे व अग्रिमे.

(ख) राष्ट्रीय अल्पवचन निधीला विक्री केलेले विशेष वकर्जोखे.

(ग) विधीय संस्थांकडून घेतलेल्या कर्जांक रकमा.

(घ) अन्य जमा रकमा (निष्पत्त) अल्पवचन, भविष्य निर्वाह निधी, इत्यादी.

(ङ) अक्षत दायित्वे, अंतर्गत ऋण व अन्य दायित्वे.

(च) कर्जे व अग्रिमे यांची वसुली.

४. महसुली खर्च :—

(एक) ध्याजप्रदाने.

(दोन) मुख्य अर्थसहाय्य.

(तीन) वेतने.

(चार) निवृत्तीकेतने - पुढील दहा वर्षांच्या निवृत्तीवेतन दायित्वाच्या प्रक्षेपणासह.

(पाच) इतर.

५. भांडवली खर्च :—

(एक) क्षेत्रीय भांडवली खर्च.

(दोन) कर्जे व अग्रिमे.

ग. वृद्धीत मुळाव्या संवर्धन आर्थिक स्वेचांचे मूल्यांकन :—

(एक) सर्वसाधारणपणे, जमा रकमा व खर्च बांमधील आणि विशेषतः महसुली जमा रकमा व महसुली खर्च बांमधील ताळेबांद.— मध्यम मुदतीचे राजकोषीय चोरण विवरणपत्रात चालू वर्षासाठीचे व नंतरच्या दोन वर्षासाठीचे कर-स्थूल राज्य उत्पन्नाच्या गुणोत्तरांचे प्रमाण, स्वतःचे कर-स्थूल राज्य उत्पन्नाच्या गुणोत्तरांचे प्रमाण आणि केंद्रीय करामधोल राज्याच्या हिस्सा-स्थूल राज्य उत्पन्नाच्या गुणोत्तरांचे प्रमाण आणि लक्ष्य साध्य करण्यासाठी आवश्यक

असलेले नेमके बदल विनिर्दिष्ट करण्यात येतील. तसेच, त्यामध्ये कोरेतर महसूल, आणि त्याच्याशी संबंधित धोरणाचा परामर्श घेण्यात येईल. त्याचप्रमाणे त्यात महसुली लेखावरील योजनांतर्गत आणि योजनेतर खर्चाचाही विशेषतः एकंदर उद्दिष्टे पूर्ण करण्यासाठी प्रस्तावित केलेल्या उपाययोजनांवर अधिक भर देऊन परामर्श घेण्यात येईल. त्यात खेतने, निवृत्तिखेतने, अर्थसहाय्य आणि व्याज प्रदाने यांवरील खर्चाला आळा घालण्यासंबंधातील धोरणाचाही विचार केलेला असेल. याखेरीज, जाहोर केलेल्या धोरणानुसार, कर्जाक घेतलेल्या रकमा तसेच इतर दायित्वे धरून भांडवली जमा रकमा निर्धारित करण्यात येतील. तसेच, या विवरणपत्रात स्थूल राज्य उत्पन्न संबंधातील प्रक्षेपणाचा समावेश असेल आणि त्यावर निर्देशकांमधील आधारभूत गृहीतकांच्या आधारे विचार करण्यात येईल.

(दोन) बाजारातून घेतलेल्या कर्जाक रकमा व भांडवली जमा रकमा यांचा उत्पादक मत्ता निर्माण करण्यासाठी वापर करणे.— मध्यम मुदतीच्या राजकोषीय धोरण विवरणपत्रात, विविध प्रकारच्या उत्पादक मत्ता निर्माण करण्यासाठी कर्तावयाचा भांडवली जमा रकमांचा प्रस्तावित वापर विनिर्दिष्ट करण्यात येईल. तसेच, या प्रकारांमध्ये करावयाचे प्रस्तावित बदलही नमूद करण्यात येतील आणि शासनाच्या सर्वोच्च धोरणानुसार त्वस्वर विचार केलेला असेल.

नमुना क - २

(नियम ७ पहा)

राजकोषीय धोरणाच्या व्यूहरचनेचे विवरणपत्र

क. राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचा दृष्टीकोन व राजकोषीय धोरणाचा एकंदर आढावा.— (या परिच्छेदात राज्याच्या अर्थव्यवस्थेचा दृष्टीकोन व राजकोषीय धोरणाचा एकंदर आढावा देण्यात येईल.)

ख. आगामी वित्तीय वर्षासाठीचे राजकोषीय धोरण.— (या परिच्छेदामध्ये खाली नमूद केलेल्या विषयांशी संबंधित पाच उप-परिच्छेद असतील.)

(१) करविवेकक धोरण.— (करविवेकक धोरणाबाबतच्या उप-परिच्छेदामध्ये, आगामी वित्तीय वर्षातील प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष करांमध्ये करावयाचे प्रस्तावित मुख्य बदल नमूद करण्यात येतील.)

(२) खर्चविवेकक धोरण.— (खर्चविवेकक धोरणानुसार, खर्चाच्या नियत व्यापामधील प्रस्तावित मुख्य बदल दर्शविण्यात येतील. तसेच, त्यामध्ये लाभ आणि लाभायीचे लक्ष्य गट यासंबंधातील तात्वे मूल्यांकित केलेली असतील.)

(३) शासनाने केलेली कर्जे, शासनाने दिलेली कर्जे व शासनाने केलेल्या गुंतवणुका.---
(या उपपरिच्छेदामध्ये शासनाने केलेल्या कर्जाबाबतच्या, सरासरी मुदत समाप्ती संरचना, एकात्रित फेडी, इत्यादीसंबंधातील तत्वांसह अंतर्गत ऋण, ऋण ऋण, शासनाने दिलेली कर्जे, केलेल्या गुंतवणुका व इतर व्यवहार दर्शविण्यात येतील.)

(४) आकस्मिक व इतर बाबिते.--- (यामध्ये आकस्मिक व इतर दायित्वविषयक धोरणातील आणि विशेषतः ज्यामध्ये, संपाद्य अर्थसंकल्पीय वित्तिये भार अंतर्भूत असेल अशा हमी संबंधातील धोरणामधील कोणताही बदल दर्शविण्यात येईल.)

(५) वापर कर बसविणे.--- (सार्वजनिक सेवांच्या वापरासाठी बसविताल्या वापर करामध्ये प्रस्तावित केलेला कोणताही बदल येथे दर्शविण्यात येईल.)

ग. आगामी वर्षासाठी धोरणाच्या खुद्दरचनात्मक प्राधान्याक्रम :-

(१) यामध्ये आगामी वर्षासाठी कर, करेतर व इतर जमा रकमा यांच्या माध्यममून साधनसंपत्ती जमा करून ती कमी लावणे याबाबतची माहिती दर्शविण्यात येईल.

(२) आगामी वर्षामधील खर्च व्यवस्थापन आचारधून मनुन व्यापक तत्वे मांडण्यात येतील.

(३) आगामी वर्षात प्रस्तावित केलेल्या लोक ऋण व्यवस्थापनासंबंधीचे अग्रक्रम मांडण्यात येतील.

घ. धोरणात्मक बदलांची कारणमिमांसा :-

(१) यामध्ये आगामी अर्थसंकल्पात प्रस्तावित केलेल्या प्रत्यक्ष व अप्रत्यक्ष करांच्या संबंधात, मध्यम मुदतीच्या राजकोषीय धोरण विवरणपत्राची सुसंगत असलेल्या धोरणात्मक बदलांची कारणमिमांसा देण्यात येईल.

(२) अर्थसहाय्य व निवृत्तीवेतने यांच्या खर्चासह, अर्थसंकल्पीय खर्च यांच्या संबंधातील मुख्य धोरणात्मक बदलांची कारणमिमांसा दर्शविण्यात येईल.

(३) लोककल्याण व्यवस्थापनमध्ये कोणताही बदल प्रस्तावित केलेले असल्यास, त्या बदलांची कारणमिमांसा दर्शविण्यात येईल.

(४) प्रबंधित मालकच्या किंमती ठरविण्यासंबंधात कोणतेही बदल प्रस्तावित केलेले असल्यास, त्या बदलांची कारणे दर्शविण्यात येतील.

झ. धोरणाचे मूल्यमापन :-

(या परिच्छेदामध्ये, राजकोषीय तूट कमी करणे आणि मध्यम मुदतीच्या राजकोषीय धोरण विवरणपत्रात मांडलेली उद्दिष्टे या संदर्भात आगामी वर्षाच्या राजकोषीय धोरणात प्रस्तावित केलेल्या बदलांच्या मूल्यमापनाचा अंतर्भाव असेल.)

कानून न - १

[नियम ८ (VI) का एक]

कर्मचारीका परितु ककुल न कानून कर ककुल (पुनर कर)

(कानून सजावात)

विवादामुद रकमा

प्रधान शीर्ष	वर्गान	विवादामुद रकमा				निर्विकल रकमा			
		१ कर्मचारी २ कर्मचारी ५ कर्मचारी १० कर्मचारी	अधिक कर्मचारी	अधिक कर्मचारी	अधिक कर्मचारी	१ कर्मचारी २ कर्मचारी ५ कर्मचारी १० कर्मचारी	अधिक कर्मचारी	अधिक कर्मचारी	अधिक कर्मचारी
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)	(९)	(१०)

००२८ १) कानूनसार,

कानून सजावात

पेसाकारी सजावात

कर

००४० २) पेटा सजावात

५ सजावात सजावात

५ सजावात सजावात

५ सजावात सजावात

कर

००४० ३) कानून सजावात

५ सजावात

५ सजावात

५ सजावात

कर

अनुसूचा ख - २
[नियम ८ (२)(क) पहा ।
करेतर महसुलाची वाक्यांकी

प्रधान शीर्ष	वर्ग	० - १ वर्ष	१ - २ वर्ष	२ - ५ वर्ष	५ वर्षे किंवा अधिक	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)
००४७	(क) व्यागाच्या जम रकमा, लावांश व नका					
००४९	(एक) व्याजाची नया रकमा (क) विभागीय कागिप्य उपक्रमांकडून (ख) सार्वजनिक क्षेत्र व इतर उपक्रमांकडून					
००५०	(लेन) लावांश व नका (ख) स्वयंसाधारण सेवा					
००५५	(एक) फेलोस जम रकमा					
००५९	(लेन) सार्वजनिक बंधकामे					
०८५३	(ग) औपिक सेवा					
०४०४	(एक) स्वाभिव्यक्त जम रकमा					
०४०६	(लेन) दुग्ध व्यवस्थाय विकास					
०४०६	(लेन) वनीकरण व अन्य जीवन					
०७०१	(चार) मोठे व प्रथम पाटबंधारे					
०४२५	(पच) स्वकार					
	(घ) इतर नया रकमा (सार्वजनिक सेवा)					
	एकूण					

क - १३

[नियम ८ (श्रेणी) पन्ना]

वि
द्वितीय
प्रकरण

[illegible]

नमुना ख - ४

[नियम ८ (१४ए) पहा]

कर्माचार्यांची संख्या व वेतनावरील कार्य खाते विवरणपत्र

कर्मचार्यांचा प्रकार	कर्मचार्यांची संख्या	वेतनावरील खर्च (वोटीपधन)	रंग
(१)	(२)	(३)	
(क) शासन			
(ख) शासकीय अनुदान प्राप्त संस्था			
(ग) सार्वजनिक क्षेत्रातील युनिटे			
एकूण (क + ख + ग)			

टीप - वरील माहिती मागील वर्षाच्या माघ अखेरीच्या आकडेवारीनुसार आहे.

मनुष्य - ५

[नियम ८(१)(ब) पर]

भारतीय खाद्योद्योगिकी

१. खाद्योद्योगिकी / खाद्योद्योगिकी	(१)	मागील वर्ष (प्रत्यक्ष) (म-२)	सालीन वर्ष (सुधारित अंदाज) (म-१)	(२) वर्ष (म-३)	(३) वर्ष (म-४)
१. खाद्योद्योगिकी					
२. मनुष्य					
३. अतिरिक्त शक्ती					
४. निष्पत्तिव्यवस्थापक खाद्य					
५. खाद्योद्योगिकी					
११. देशांतर्गत प्रवास खाद्य					
१२. विदेश प्रवास खाद्य					
१३. कार्यालयीन खाद्य					
१४. खाद्योद्योगिकी					
१५. स्वायत्तव्यवस्था					
१६. प्रकाशने					
१७. संचालक खाद्य					

- २८ सुदीक्षा दिक्तापी मर्यादा
- २९ आहार खर्च
- २० इनर प्रमासकीय खर्च
- २१ साहित्य व पुस्तक
- २२ शस्त्र व दवागोळा
- २४ पेट्रोल, तेल, वीणा
- २५ पोषाक व तंबू
- २६ जाहिरात व प्रसिद्धी
- २७ गीम बांधकामे
- २८ व्यावसायिक सेवा
- २९ धूब खरेदी
- ३१ साक्ष्यक अनुदाने (वोमन)
- ३१ साक्ष्यक अनुदाने (कोमेनार)
- ३२ अग्रदाने
- ३३ अर्थसाध्य (वोमन)
- ३४ अर्थसाध्य (कोमेनार)
- ३४ शिक्षापुरव / पाठ्यक्रम

(१)	(२)	(३)	(४)
४१ गुप्त सेवा खाते			
४२ ठेकेदार			
४३ निर्माण			
४४ खाज			
५० इतर आकार			
५१ मोटार वाहने			
५२ पंचसामुग्री व संधन सामग्री			
५३ प्रमुख बांधकामे			
५४ गुंतवणुका			
५५ कर्जे व अधिपे			
५६ कर्जांची परतफेड			
५७ पत्रव्यवस्था			
६१ घसास			
६३ आंतरराष्ट्रीय इस्तेमाल			
६४ निर्माण हानी			
मकुन घरीज			
७० खाज वगुलीच्या रकमा			
निव्वळ घरीज			

* भारत सरकारच्या संचालना खाजनिष्ठाये योगिकरणावर आधारित

प्रमुखा ल - ७
[नियम ८ (१)(क) च्या]

असत संकीर्ण दक्षिणे

विभागाचे नाव	सर्वसाधारण असत रकम (व-२) (२)
(१)	
क : प्रमुख बांधकामे, कंत्राटे, व पुरवठा	
ख : पंचायती राज संस्थांसह विविध संस्थांना देव	
असलेल्या अनुदानाची रक्कम	

केवळ प्रत्येकी १ कोटी स्वयंवास्तव प्रमुख बांधकामे व कंत्राटे

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
५	पाटवंधारे	निर्माण केनेल्या अतिरिक्त जल साठवण्या प्रति युनिटसाठी खर्च केलेली रक्कम	रु. /लाखान / रु. /लाखान एन पीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर
६	पाटवंधारे	लाभक्षेत्र काढवण्यासाठी प्रति युनिट खर्च केलेली रक्कम	रु. /लाखान / रु. /लाखान	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर
७	पाणलोट क्षेत्र	काम घालू असलेल्या पाणलोट क्षेत्रांमध्ये पूर्ण आलेल्या पाणलोट क्षेत्रावर प्रति युनिट खर्च करण्यात आलेली रक्कम	रु. /पूर्ण झालेली पाणलोट क्षेत्र	रु. /लाख	पाणलोट क्षेत्राची संख्या	रु. /लाख	पाणलोट क्षेत्र
८	पाणलोट क्षेत्र	काम घालू असलेल्या पाणलोट क्षेत्रावर प्रति युनिट खर्च करण्यात आलेली रक्कम	रु. /काम घालू असलेली पाणलोट क्षेत्र	रु. /लाख	पाणलोट क्षेत्राची संख्या	रु. /लाख	पाणलोट क्षेत्र
९	वॉज	निर्माण करण्यात आलेली वॉज	रु. /निर्माण वॉज युनिटांमध्ये	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर
१०	वॉज	खर्च केलेली वॉज	रु. /खर्च केलेली वॉज	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर
११	वॉज	देयकर्तागत वॉज युनिटांमध्ये	रु. /देयकर्तागत वॉज	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर
१२	वॉज	गोळा केलेल्या वॉजची टक्केवारी	गोळा केलेल्या वॉजचे प्रमाण % मध्ये	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर	रु. /लाख	दशलक्ष घनमीटर

नमूना का-१

[नियम ८(१)(ख) पहा.]

कर्मचिन्मन्त्रिपरिषद् आचार्यीय पूर्ववर्षके (महसूल)
(निवृत्ति विभागात्कृतं गोळा करण्यत आलेला महसूल)

अ. क्र.	विभाग	गोळा करण्यत आलेल्या महसूलाचे विवरण	पुनित्याचे खण	मागील वर्षी गोळा झालेली एकूण रक्कम (क-२)	मागील वर्षीतील कुंटे (क-१)	मागील वर्षीतील प्रति युनिट गोळा केलेला महसूल (क-१)	मार्ग
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
१	वनीकरण	कर्मचिन्मन्त्रिपरिषद्	कर्मचिन्मन्त्रिपरिषद् गोळा केलेला महसूल	रु. /कोटी	रेकटस	रु. /- रेकटस	
२	विजयनगर	विजयनगरातून	२००४ साली राज्य सरकारच्या ठरविलेल्या प्रमाणानुसार गोळा झालेला महसूल	रु. /कोटी	%		
३	अवकाशपर	अवकाशपरकारातून	२००४ साली राज्य सरकारच्या ठरविलेल्या प्रमाणानुसार गोळा झालेला महसूल	रु. /कोटी	%		
४	प्रवासी व माल	माल व प्रवासी याद्वारे गोळा केलेला महसूल	२००४ साली राज्य सरकारच्या ठरविलेल्या प्रमाणानुसार गोळा झालेला महसूल	रु. /कोटी	%		

(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)	(७)	(८)
५	विद्युत शुल्क	विद्युत शुल्काद्वारे	१००X स्कुल राज्य उत्पादनाच्या टक्केवारीच्या प्रमाणात गोळा झालेला महसूल	रु.	/कोटी %	
६	उत्पादन शुल्क	उत्पादन शुल्काद्वारे	१००X स्कुल राज्य उत्पादनाच्या टक्केवारीच्या प्रमाणात गोळा झालेला महसूल	रु.	/कोटी %	
७	युनिट व नॉनयुनिट शुल्काद्वारे	युनिट व नॉनयुनिट शुल्काद्वारे	१००X स्कुल राज्य उत्पादनाच्या टक्केवारीच्या प्रमाणात गोळा झालेला महसूल	रु.	/कोटी %	बांधू इरादेली स्कुल राज्य उत्पाद
८	वाहनांवरील कर	(एक) (इतरकर) काही बळकट्या मेटारी यामधून	१००X स्कुल राज्य उत्पादनाच्या टक्केवारीच्या प्रमाणात गोळा झालेला महसूल	रु.	/कोटी %	
९	वाहनांवरील कर	(दोन) (अकरावट मेटारी वकनामधून)		रु.	/कोटी %	

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

सुनील सोनी,

शासनाचे प्रधान सचिव.

FINANCE DEPARTMENT

Mantralaya, Mumbai 400 032, dated the 29th February 2008

NOTIFICATION

MAHARASHTRA FISCAL RESPONSIBILITY AND BUDGETARY MANAGEMENT ACT, 2005.

No.TFC.1007/CR-12/2007/F. C. Desk.—In exercise of the powers conferred by section 7 of the Maharashtra Fiscal Responsibility and Budgetary Management Act, 2005 (Mah. XVI of 2005) and of all other powers enabling it in that behalf, the Government of Maharashtra hereby makes the following rules further to amend the Maharashtra Fiscal Responsibility and Budgetary Management Rules, 2006, as follows, namely :—

1. *Short title.*—These rules may be called the Maharashtra Fiscal Responsibility and Budgetary Management (Amendment) Rules, 2008.

2. In rule 8 of the Maharashtra Fiscal Responsibility and Budgetary Management Rules, 2006 (hereinafter referred to as “the Principal Rules”),—

(i) for clause (g), the following clause shall be substituted, namely :—

“(g) A statement on Miscellaneous Liabilities Outstanding (major works and contracts) in Form B -7.”

(ii) after clause (h), the following clause shall be added, namely :—

“(i) A statement on quality of investments based on outcomes (Revenue) in Form B-9.”

3. For the Forms A-1 to B-8 appended to the principal Rules, the following Forms shall be substituted, namely :—

FORMA-1
(See Rule 6)

Medium Term Fiscal Policy Statement

A. Fiscal Indicators - Rolling Targets.—

Item	Previous Year Actuals		Current Year Budget Estimates (BE)	Current Year Revised Estimates (RE)	Ensuing Year Budget Estimates (BE)	Targets For Next Two Years	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
	Y-3	Y-2	Y-1	Y-1	Y	Y+1	Y+2
1. Revenue Deficit as percentage of GSDP.							
2. Fiscal Deficit as percentage of GSDP.							
3. Tax Revenue as percentage of GSDP.							
4. Total Debt Stock as percentage of GSDP.							
5. Total Contingent Liabilities as percentage of GSDP.							
6. Total Contingent Liabilities as percentage of Revenue Receipts							
7. Interest Payment as percentage of Revenue Receipts.							

B. Assumptions underlying the Fiscal Indicators.— Sectoral and GSDP growth rates,—

1. GSDP Growth.

2. Revenue receipts.—

(a) Tax revenue.

(b) Share of own tax revenue to total tax revenue.

(c) Non-tax revenue.

(d) Share of own non-tax revenue to total non-tax revenue.

(e) Devolution from Central Government.

3. Capital receipts.—

(a) Loans and advances from Central Government.

(b) Special securities issued to the NSSF.

(c) Borrowings from financial institutions.

(d) Other receipts (net) – Small savings,

(e) Outstanding liabilities – Internal debt and other liabilities.

(f) Recovery of loans and advances.

4. Revenue Expenditure.—

(a) Interest payments.

(b) Major subsidies.

(c) Salaries.

(d) Pensions- Including projection of pensions liabilities for ten years.

(e) Others.

5. Capital Expenditure.—

(a) Sectoral Capital outlay.

(b) Loans and advances.

C. Assessment of sustainability relating to:—

(i) *The balance between receipts and expenditure in general and revenue receipts and revenue expenditure in particular.*—The Medium Term Fiscal Policy Statement may specify the tax-GSDP ratio, own tax-GSDP ratio and State's share in Central tax-GSDP ratio for the current year and subsequent two years with an assessment of the changes required for achieving it. It may discuss the non-tax revenues and the policies concerning the same. Expenditure on revenue account, both plan and non-plan, may also be discussed with particular emphasis on the measures proposed to meet the overall objectives. It may discuss policies to contain expenditure on salaries, pensions, subsidies and interest payments. An assessment of the capital receipts may be made, including the borrowings and other liabilities as per policies spelt out. The statement may also give projections for GSDP and discuss it on the basis of assumptions underlying the indicators.

(ii) *The use of capital receipts including market borrowings for generating productive assets.*—The Medium Term Fiscal Policy Statement may specify the proposed use of capital receipts for generating productive assets in different categories. It may also spell out proposed changes among these categories and discuss them in terms of the overall policy of the State Government.

FORM A-2

(See Rule 7)

Fiscal Policy Strategy Statement

A. Prospects of the State's Economy and Fiscal Policy Overview.—This paragraph will present prospects for the State's economy and an overview of the fiscal policy.

B. Fiscal policy for the ensuing financial year.—This paragraph shall have five sub-paragraphs dealing with the topics mentioned below,—

(1) *Tax Policy.*—In the sub-paragraph on tax policy, major changes proposed to be introduced in direct and indirect taxes in the ensuing financial year will be presented.

(2) *Expenditure Policy.*—Under expenditure policy, major changes proposed in the allocation of expenditure shall be indicated. It shall also contain an assessment of principles regarding the benefits and target group of beneficiaries.

(3) *Government Borrowing Lending and Investments.*—In this sub-paragraph on Government borrowings, the policy relating to internal debt, external debt, Government lending, investments and other activities; including principles regarding average maturity structure, bunching of repayments, etc., shall be indicated.

(4) *Contingent and other Liabilities.*—Any change in the policy on contingent and other liabilities and in particular guarantees which have potential budgetary implications shall be indicated.

(5) *Levy of User Charges.*—Any change proposed in the levy of user charges of public services shall be spelt out.

C. Strategic priorities for the ensuing year

(1) Resource mobilization for the ensuing financial year through tax, non-tax and other receipts shall be spelt out.

(2) The broad principles underlying the expenditure management during the ensuing year shall be spelt out.

(3) Priorities relating to management of public debt proposed during the ensuing year shall be indicated.

D. Rationale for policy changes

(1) The rationale for policy changes consistent with the Medium Term Fiscal Policy Statement, in respect of direct and indirect taxes proposed in the ensuing Budget shall be spelt out.

(2) The rationale for major policy changes in respect of budgeted expenditure including expenditure on subsidies and pensions shall be indicated.

(3) Rationale for changes, if any, proposed in the management of public debt shall be indicated.

(4) The need for changes, if any, proposed in respect of pricing of administered goods shall be spelt out.

E. Policy evaluation

This paragraph shall contain an evaluation of the changes proposed in the fiscal policy for the ensuing year with reference to fiscal deficit reduction and objectives set out in the Medium Term Fiscal Policy Statement.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)
0045	(8) Entertainment Tax										
0058	(9) Minor Minerals, etc.										
0059	(10) Major Minerals										
0039	(11) State Excise										
0041	(12) Taxes on Vehicles										
0042	(13) Taxes on Goods and Passengers										
0043	(14) Electricity Duties										
Total ..											

Note :—The outstanding amount pertains to the end March figures for the previous year

FORM B-2

[See Rule 8 (1) (b)]

Arrears of Non-Tax Revenue

(Ru. in Crores)

Major Head	Description	Less than one year	One year and above but less than two years	Two years and above but less than five years	Five years and above	Total
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
0047	(A) Interest Receipts, Dividends and Profits					
0049	(i) Interest Receipts					
	(a) From Departmental Commercial Undertakings					
	(b) From Public Sector and Other Undertakings					
0050	(ii) Dividends and Profit					
0051	(B) General Services					
0055	(i) Police Receipts					
0059	(ii) Public Works					
0063	(C) Economic Services					
0403	(i) Royalty Receipts					
0404	(ii) Dairy Development					
0406	(iii) Forestry and Wild Life					
0701	(iv) Major and Medium Irrigation					
0426	(v) Co-operation					
	(D) Other Receipts (Social Services)					
Total ...						

Total ...

FORM B-4

{See Rule 8 (1) (d)}

Statement on the Number of Employees and Salary Expenditure

Category of Employees	Number of Employees	Salary Expenditure (in Crores)	Remark
(1)	(2)	(3)	(4)
(A) Government			
(B) Government Aided Institutions.			
(C) Public Sector Units			
Total (A+B+C) ...			

Note :-—The outstanding amount pertains to the end March figure for the previous year.

FORM B-5
(See Rule 8 (1) (e))

Statement of Government Expenditure

Object Head/Object of Expenditure*	Previous Year Actuals (Y-2)	Current Year RE (Y-1)	Ensuing Year RE (Y)
(1)	(2)	(3)	(4)
1 Salaries			
2 Wages			
3 Overtime Allowance			
4 Pensionary Charges.			
5 Rewards			
11 Domestic Travel Expenses			
12 Foreign Travel Expenses			
13 Office Expenses.			
14 Rent/rates and taxes.			
15 Royalty			
16 Publications			
17 Computer Expenses.			
18 Off-Day Compensation			
19 Diet Charges			
20 Other Administrative Expenses.			
21 Supplies and Materials.			
22 Arms and Ammunition.			
24 Petrol,Oil,Lubricants			
25 Clothing and Tents.			
26 Advertising and Publicity.			
27 Minor Works			
28 Professional Services.			
29 Purchase of Milk.			
31 Grants-in-aid (salary)			

FORM B-5—Contd.

	(1)	(2)	(3)	(4)
31	Grants-in-aid(non -salary)			
32	Contributions			
33	Subsidies(salary)			
33	Subsidies(non-salary)			
34	Scholarships/Stipend.			
41	Secret Service Expenditure.			
42	Lump-sum Provision.			
43	Suspense			
45	Interest			
50	Other Charges.			
51	Motor Vehicles			
52	Machinery and Equipment.			
53	Major Works.			
54	Investments			
55	Loans and Advances.			
56	Re-Payment of Borrowings.			
57	Livestock			
61	Depreciation.			
63	Inter-Account Transfer.			
64	Write-off Losses			
	Grand total			
70	Deduct Recoveries.			
	Net Total			

* Based on latest objectwise classification as per Government of India.

FORM B-7

[See Rule 8 (1) (g)]

Miscellaneous Liabilities Outstanding.

Name of Department	Outstanding Amount at the end of year (Y-2)
(1)	(2)
A. Major works, contracts and supplies	
B. Arrears of grants payable to various institutions including Panchayat Raj	

Only Major Works and Contracts above Rs. one crore each

FORM B-8

[See Rule 8 (1) (h)]

Quality of Investments Based on Outcomes (Expenditure)

No.	Sector	Indicator	Description of Units	Total amount in Previous Year (Y-1)	Total Units in Previous Year (Y-2)	Amount Per Unit in Previous year (Y-1)	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Roads	Amount spent per unit of Roads	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	Ra Lakhs	Lane Kms	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	
		Asphaltting : New Construction		Ra Lakhs	Lane Kms	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	
		Asphaltting: Black Topping only		Ra Lakhs	Lane Kms	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	
2	Roads	Water-bound macadam	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	Ra Lakhs	Lane Kms	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	
3	Roads	Cement concrete	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	Ra Lakhs	Lane Kms	Ra (Lakhs) / Lane kilometers	
4	Buildings	Amount spent per unit new building area made usable	Ra / Sq mt	Ra Lakhs	Sq mt	Ra sq mt	
5	Irrigation	Amount spent per unit of additional water storage created	Ra (Lakhs)/million meter cube	Ra Lakhs	Mm ³	Ra (Lakhs)/Mm ³	
6	Irrigation	Amount spent per unit increase in command area	Ra (Lakhs)/hectares	Ra Lakhs	hectares	Ra (Lakhs)/hectares	
7	Watersheds	Amount spent per unit on watersheds completed	Ra watershed completed	Ra Lakhs	No. of watersheds	Ra (Lakhs) / watershed	

FORM B-8-Contd.

(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
8	Watersheds	Amount spent per unit on watersheds in progress	Rs. watershed work in progress	Lakhs	No. of watersheds	Rs. (Lakhs) watershed	
9	Power	Power Generated	Rs/Unit Generated	Lakhs	mill units	Rs. /unit	
10	Power	Power purchased	Rs/Unit purchased	Lakhs	mill units	Rs. /unit	
11	Power	Power Billed	Rs/Unit Billed	Lakhs	mill units	Rs. /unit	
12	Power	Percentage collection	% collected of that billed	Rs. Lakhs (collected)	Rs. Lakhs (Billed) %	

FORM B-9

[See Rule 8 (1) (i)]

Quality of investments based on outcomes (Revenue)
(Revenue collection from select sections)

No.	Sector	Initiator Revenue collected	Description of Units	Total amount in Previous Year (Y-1)	Units in Previous Year	Revenue Collected Per Unit in Previous Year (Y-1)	Remarks
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
1	Forestry	From forest area	Revenue collected per hectare of forest area.	Ra. crore	hectares	Ra./hectare	
2	Sales Tax	From Sales Tax	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
3	Professional Tax.	From Professional Tax	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
4	Tax on Goods and passenger.	From Tax on Goods and passenger	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
5	Electricity Duty.	From Electricity Duty	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	GSDP at current prices (Ra. in crore) %	
6	Excise Duty	From Excise Duty	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
7	Stamps and Registration.	From Stamps and Registration	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
8	Taxes on vehicles	(i) From Light weight motor vehicles	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	
9	Taxes on vehicles	(ii) From Heavy weight motor vehicles	100 x revenue collected as a % of GSDP.	Ra. crore	 %	

By order and in the name of the Governor of Maharashtra,

SUNIL SONI

Principal Secretary to Government.